

Paluu Aavikolle – Bernard-Marie Koltès

- Tämänhetkisessä globaalissa kulttuurissa, jossa ihmiset liikkuvat monesti yhtä vapaasti kuin raha, huomaamme, ettei omaa kulttuuriperintömmme muutosta erota geneettisen perimämme muutoksesta enää mikään. Mikä on ‘suomalaista’ tänään; ja kuvittelemmeko todella, että olisi mahdollista palata menneseen?

Bernard-Marie Koltès

Bernard-Marie Koltès syntyi Ranskan Metzissä vuonna 1948. Hän opiskeli Theatre National de Strasbourgissa, ja sai myös kiinnityksen sen teatteriin opiskelujen jälkeen. Hänen uransa seuraa läheisesti ranskalaisen ohjaajan Patrice Chereau'n uraa, joka ohjasi jokaisen hänen näytelmistään.

Hänen tunnetuimpiin näytelmiin kuuluvat Neekeri vai koirat, Roberto Zucco ja Yö ennen Metsää.

Bernard-Marie Koltès kirjoitti Paluun Aavikolle vuonna 1988, vuotta ennen hänen kuolemaansa Aidsiin 41 vuotiaana. Koltès muutti hänelle niin läheisen, yhteiskunnan ulkopuolisten ja kapinallisten hahmojen maailman, ranskalaisen kotikaupunkinsa Metz'n hiljaiseen ympäristöön.

Paluu Aavikolle – Synopsis

Paluu Aavikolle on näytelmä, joka käsittelee veljen ja siskon yhteenottoa. Se kuvaa, muun muassa, sanoilla käytävää sotaa, jota voisi verrata katutappeluun...

Bernard-Marie Koltès

Des histoires de vie et de mort (Elämän ja kuoleman tarinoita)

Näytelmä alkaa suorasanaisella tappelulla Mathilden ja hänen veljensä Adrienin välillä. Mathilde on 52 ja Adrien 50. He ovat viimeiset perilliset Lorrainen maakunnassa terästeollisuudella rikastuneesta porvariperheestä. Vuosisadan alun taloudellinen kehitys on nyt kuitenkin laantunut eikä mikään estä perheen köyhtymistä – puhumattakaan siitä, että heillä olisi enää energiaa taikka mielikuvitusta siirtää perheen varoja muuhun tuotantoon. Koska hän ei käyttäytynyt kuin kunnollinen porvari, joutui Mathilde nuoruudessaan veljensä sekä tämän ystävien piinaamaksi: ranskan vapautuksen jälkeen 1945, häntä syytettiin makaamisesta saksalaisten kanssa, ja raahattiin Metz'n läpi pää ajeltuna. Mathilde pakeni Algeriaan rakentamaan uutta elämää ja kasvattamaan kahta lastaan, Fatimaa ja Edouardia. Nyt 1960-luvulla hän on nyt uudestaan kodittomana, paetessaan Algerian sotaa – ja on matkalla kohtaamaan Adrienia kasvotusten.

David Bradby

Dmitry Tolonen
Ohjaaja/Director
Tähystäjäntie 8, 06150 PORVOO
Puh. 045 6394543.

Näytökäännös näytelmästä:

Paluu Aavikolle

(eng. käännös David Bradby, alk. *Le Retour au Désert* - Bernard.Marie Koltès)

ensi-ilta Théâtre du Rond-Point, Pariisi (Patrice Chereau)1988

Henkilöt:

Mathilde Serpenoise

Adrien, hänen veljensä, teollisuusjohtaja.

Mathieu, Adrienin poika

Fatima, Mathilden tytär

Edouard, Mathilden poika

Marie Rozérieulles, Adrienin ensimmäinen vaimo, kuollut

Marthe, hänen siskonsa, Adrienin nykyinen vaimo

Maame Queuleu, taloudenhoitaja

Aziz, palvelija

Suuri Musta Laskuvarjojääkäri

Saïfi, kahvilan pitäjä

Plantières, poliisipäällikkö

Borny, lakimies

Sablon, maaherra (*monsieur le Prefect*)

Pienkaupunki Itä-ranskassa 1960-luvun alussa

Kohtaus 15

Saïfin kahvila.

Saïfi

عَزِيزُ فَيْسَعُ ، هَاتِ امْتَحَابِكَ ... قَلْبُهُمْ يَخْلُصُوا غَادِي نَبْلَعُ الْحَانُوتُ .

(- Aziz, pidä kiirettä, sinun ja ystäviesi on lähdeittävä; pyydä heitä maksamaan, niin suljen kahvilan.)

Aziz

مَا زَالَ صَيْفِي . عَلَاشْ زَرْبَانُ ؟

(- Eihän ole aika lähteä vielä, Saïfi; miksi tällainen hoppu?)

Saïfi

suljen nyt; maksakaa ja lähtekää.

Aziz

maksa miehelle

Mathieu

kusipää ajattelee aina vain rahaa

Aziz

وَالْوَبَاسُ صَيْفِي ؟

(- Mikä hätänä, Saïfi?)

Saïfi

قَلْبِكَ غَادِي نَبْلَعُ .

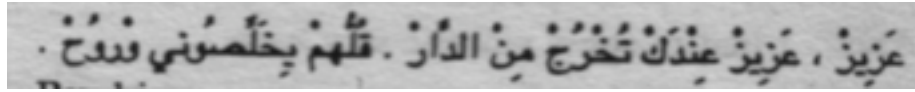
(- Minun pitää sulkea putiikki, uskotko jo -)

Turpa kiinni. En halua harmia. Maksakaa nyt ja pitäkää kiirettä. Maksa minulle.

عَزِيزُ ، مَا تَسَارَاشُ فِي هَذِهِ السَّاعَةِ . كَأَيِّنْ بِالزَّافِ دِيَالِ رَاسِيَسْتِ

(- Aziz, älä maleksi kaduilla tänään. Fasistit ovat liikkeellä.)

Ne ovat tulossa polttamaan kahvilani maan tasalle.He ovat tulleet hulluksi. Maksa minulle.

(- Aziz, Aziz, älä lähde kotoa tänään. Pyydä heitä maksamaan ja häipykää.)

Aziz Maksa hänelle.

Mathieu Maaailma on mennyt sekaisin Jokaisella nautinnolle on jo annettu hinta. Olen tympääntynyt nautintoihin.

Edouard Älä sure, Mathieu, podet vain yhdynnän jälkeistä melankoliaa..

Mathieu Miksi naiset antautuvat sinulle, Edouard? Olet näppyläinen ja nälkiintyneen näköinen. Naiset ovat kyllä typeriä, en tule koskaan ymmärtämään heitä.

Edouard tulet ymmärtämään, tulet ymmärtämään.

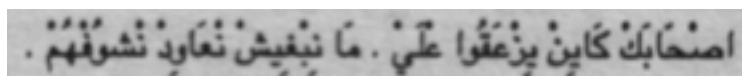
Saïfi Täällä on kulkenut joku ulkopuolinen; olen nähnyt hänen odottelevan kahvilan ulkopuolella jo muutaman kerran, eilen, sitä edellisenä päivänä, ja taas tänään.

Edouard ehkä hän tuli etsimään hutsuja

Saïfi ei - hän ei poistunut huoran kanssa...

Mathieu hän oli vain vierailulla alueella, kävelyllä. Eikö ihminen voi mennä kävelyille naapuristoosi, Saïfi, ilman että pelästyt?

Saïfi tähän naapuristoon ei kukaan tule kävelyille – enkä sanonut olevani pelästynyt.

(- ystäväsi ovat persreikiä, Aziz, en halua nähdä heitä täällä uudelleen.)

Mathieu lopeta tuo arabipaskan jauhaaminen

Aziz

(- En tuo heitä takaisin, lupaan.)

Saïfi maksa minulle

Mathieu miksi pyydät minua maksamaan, Saïfi? Pöydän äärellä istuu kolme meitä; sairaan näköinen, arabi ja minä. Miksi minä olen aina se, joka maksaa?

Aziz minä en ole arabi

Saïfi

(- Ole nyt hiljaa.)

Edouard en maksa minäkään

Aziz mähän toin teidät tänne!

Mathieu ja minun piti salakuljettaa teidät talosta, Edouard; muuten olisit yhä äitipuolesi helmoissa

Saïfi äh painukaa helvettiin, menkää pois älkääkä maksako minulle

Mathieu josset ole arabi, niin mikä olet? Ranskalainen? Palvelija? Miksi minun pitäisi sinua oikein kutsua?

Aziz kusipääksi, sillä sitä itseään minulla on varmaankin pää täynnä. Eihän kukaan edes muista nimeäni, jollei halua rahaa. Kuin idiootti, vietän päiväni talossa, joka ei ole minun, kaivaen puutarhaa joka ei ole minun, kuuraten lattioita jotka eivät ole minun. Ja ansaitsemillani rahoilla maksan veroja ranskalaisille,

jotta he voivat käydä sotaa Rintamaa vastaan ja maksan Rintamalle veroja, jotta he voivat sotia ranskaa vastaan. Kuka tällä aikaa huolehtii Azizista? Ei kukaan. Kuka sotii Azizia vastaan? Kaikki.

Saïfi Älä sano noin, Aziz

Aziz Rintaman mukaan olen arabi, isännän mukaan olen palvelija, armeijan mielestä olen ranskalainen, ja minä sanon että minä olen halvatus tolvana. Koska en välitä paskaakaan arabeista tai ranskalaisista tai isännästä tai palvelijoista. En välitä Algeriasta enkä Ranskasta, sillä en tiedä kummalla puolella minun kuuluisi olla, ja keitä vastustaa. En ole kenenkää puolella enkä ketään vastaan. Ja jos joku sanovat, että olen heitä vastaan, vain koska en ole heidän puolellaan, niin sitten olen kaikkia vastaan. Olen vain perkeleen halvattu idiootti.

Mathieu jurrissa.

Edouard ei, ramadanin nälkä vain puhuu hänessä

Saïfi

(- Olet Algerialainen, Aziz, ja sillä selvä.)

Aziz

(- Enpä tiedä tuosta, Saïfi, en tiedä mistään.)

Edouard Häivytään. *(he menevät, kantaen Azizia)*

Saïfi menee. *Valot laskevat.*

Kohtaus 16

Puutarhassa. Adrien, Plantières, Borny saapuvat.

Adrien pienempää ääntä, Borny.

Borny Se on Plantières: hän hiipii niin lähellä minua, että miltei kompastuin.

Plantières pidän huolta, ettet kaikkoo varjoihin.

Borny Plantières, Minä....minä...

Plantières No siitä vaan.

Adrien Hiljaa! Mutta hetkinen, missä on Sablon? Minne hän on mennyt? Missä vaiheessa menetimme hänet?

Borny Siinä näet, Plantières: näethän, kuka livahti, en minä. Hah hah. Liimauduit minua vasten kuin maljakotilo kallioon silläaika kun Sablon otti ja häippäsi. Hän on maatilallaan jättäen viisaasti meidät tulilinjalle, hiilten päälle, teloitusr ryhmän eteen. Hah hah, Plantières, erittäin fiksu, täytyy sanoa.

Adrien turpa kiinni, sieltä se tyttö nyt tulee.

He piiloutuvat pensaikkoon.

Fatima saapuu Mathilde heti perässään.

Mathilde lopeta tämä hulluus, fatima. Älä kuvittele, että uskoin hetkeäkään. Hulluutta, sekopäisyyttä, uskonnollista maniaa. Kuka nykyään enää uskoo ilmestyksiin? Hyvähän hysteeristen maalaisten oli muinoin nähdä ilmestyksiä, mutta ei nyt sehän olisi groteskia. Edes pyhä neitsyt ei kehtaisi. Ja tosiaan uskoit minun kuunnelleen sinun? Ole varuillasi, Fatima, enosi odottaa vain oikeata hetkeä, ja vihjausta mielenvikaisuudesta, tehdäkseen sinulle paha.

Adrien ovela tuo pikkusiskoni.

Fatima Ja siinä hän on: kylmät väreet ja valo saksanpähkinäpuun takana. Marie.

Räjähdyksellä Saifin kahvilassa.

Plantières Tuo kuului kahvilasta -

Borny Nyt otti ohraleipä.

Plantières ole hiljaa, Borny!

Marie ilmestyy.

Adrien Katsokaa häntä: hän on hullu, hän on hullu.

Fatima Marie, Marie, näyttäydy muille; he eivät usko minua.

Marie Ja miksi näyttäisin itseni muille, työnhupakko?

Fatima koska, koska...

Marie vaiti. Tunnen heidät kaikki läpikotaisin: Bornyn, Plantièresin, nuo kukkoilevat byrokraatit, maajunttien pojat – vain joukkio roistoja porvariensa nahoissa. Enkö mielestäsi ole saanut tarpeeksi noista nousukkaista?

Fatima näyttäytyisit edes Mamanille.

Marie En edes unissani: hänkin on ääliö.

Fatima Paljasta itsesi enolleni, niin hän ei piinaa minua.

Marie Ei hän sitä lakkaa tekemästä; hän piinasi minua, ja saman hän tekee sinulle. Varakkuus ei miestä muuta. Tuo sama Adrien, joka piileskelee pensaissa takanasi, ryömi esiin mudasta ja liasta, ja hänen jalkansa haisevat vieläkin siltä. Minkä kuvittelet hänen isänsä olleen? Kaivostyöläinen, tyttö, kaivoslainen, naama mustana aamusta iltaan, likainen jopa hääyönään. Ja hänen isänsä? Kaivoksissa myös. Eikä hänen rahansa estänyt olemasta ilkeä kuolinvuoteeseensa asti. Oma häpeäni, kun nain itseäni alempaan säätyyn, tähän kuvottavaan sukuun. En voi antaa itselleni anteeksi sitä. En koskaan anna itselleni anteeksi

sitä. Me kuuluimme tämän kaupungin korkeimpaan piiriin; kenenkään Rozérieullesin suvusta ei ollut koskaan tarve liata käsiään. Mutta jokainen tuossa pensaassa kykkivä herrasmies haisee työläisiltä työläisten massoilta ja *uusrikkailta*. Etkä sinä ole yhtään heitä parempi.

Plantières eihän siellä ole mitään.

Adrien tyttö; katso miten tyttö nytkähtelee.

Marie Kerro äidillesi, että hän on tollo. Hän on ääliö, kun meni ottamaan pienemmän osuuden perinnöstä, ja vielä omasta tahdostaan. Valita tämä naurettava talo, eikä tehdasta. Vaikka olikin rahvasta, niin hän olisi ainakin voinut olla rikas. Nyt hän ei ole mitään, vähemmän kuin tyhjää. En tunne kuin häpeää hänen puolesta. Minä ainakin säilytin jonkinlaisen luokkani arvokkuuden; mikään rahamäärä ei olisi voinut viedä sitä minulta.

Fatima Marie-täti, miten sinä kuolit?

Plantières tyttö on hullu, ei epäilystäkään siitä. Mutta minne Sablon on jäänyt? - Hänen piti määrätä tyttö hoitoon.

Marie Ymmärrätkö mitä nöyryytystä jouduin kestäämään enosi käsissä? Kun hän ensimmäisen kerran kutsui minut takaisin vanhempiensa talolle, hänen äitinsä valmisti jonkinlaista vanukasta; moukkien piirasta, käyttäen puutarhasta nuokittuja omenoita, karkeita jauhoja, margariiniakin jopa, tai ehkäpä silavaa. Olin varautunut kaikkeen – päättäväisesti pidin yllä kohteliasta ilmettä, ja esittää nieleväni. Mutta tiedätkö mitä hän teki? Häpeän vieläkin tuota muistoa, enkä sen takia voi maata rauhassa.

Fatima Miten kuolit?

Marie Hänen piiraansa, tuo hirvittävä piiras, hän tarjosi sitä minulle – oi! Et tule uskomaan korviasi: hän tarjosi sitä minulle, *minulle* sanomalehden sivulla. En ollut odottanut posliiniastiastoa tai

kristallia, tiesin missä olin. Mutta sanomalehdellä! En koskaan anna heille anteeksi sitä.

Mathilde (*Fatimalle*) Älä teeskentele, että olisit transsissa – et ole. Mitä kirjoja olet oikein lukenut lähiaikoina, että joudut näin haltioihin?

Sablon saapuu, tukien Mathieuta ja Edouardia.

Sablon Serpenoise, Serpenoise, katso kenet minä löysin hoipertelemassa auton valojen edestä, haavoittuneina ja humalassa, aivan Saïfin kahvilan edustalla juuri räjähdysten jälkeen.

Adrien menee Mathieun luo, ja lyö häntä kasvoille.

Mathieu Miksi minua lyödään, etkö näe että vuodan verta?

Adrien (*läimäisee uudelleen*) Tässä toinen, joka peruuttaa ensimmäisen. Suoraan Raamatusta.

Fatima Marie, kuinka kuolit? Maman haluaa tietää.

Marie Olen lähdössä, on jo kiire. Kuvitteletko, ettei minulla ole muuta tehtävää? (*katoaa*)

Marthe saapuu.

Marthe Ilmestys, sanoivat että täällä tapahtui ilmestys!

Mathilde tuo nainen on täysin jurrissa taas.

Adrien no, Sablon, näithän itse tytön, hän on mielisairas.

Mathilde tyttärelläni oli masennuskohtaus, siinä kaikki. Tämä kuvottava kaupunki masentaisi kivenlohkarettakin.

Marthe ei, se oli ilmestys, olen varma siitä. Vain viattomat silmät näkevät ilmestyksiä. Niin tapahtui La Saletessa, Rue du

Bacissa, Mount Tepeyacissa, kaikkialla. Mama Rosa, Mama Rosa, puutarhassani kävi pyhimys.

Edouard ja Fatima menevät.

Sablon palvelijastasi, Adrien...

Adrien niin?

Sablon kuollut kuin kivi.

Adrien Aziz parka.

Sablon Mitä helvettiä poikasi teki Saïfin kahvilassa?

Plantières oi jos olisimme tietäneet, piruparka Adrien! Oma poikasi! Meidän armoillamme! Mutta mitä hän teki siellä?

Borny Jos olisimme tietäneet...

Adrien Mutta tiesin täysin hyvin, rakkaat ystäväni, minä tiesin.

Kaikki menevät.

Kohtaus 17: Koskien erittäin rajattua suhteellisuutta

Edouard (*puhuu yleisölle*)

Jos meidän on uskottava muinaisia tietäjiä/kirjailijoita, ja jos he eivät erehtyneet suuremmissa määrin kuin olisi kohtuullista olettaa; jos meidän on mahdollista ymmärtää osa nykytieteen teorioista, jotka ovat paljon monimutkaisempia; lyhyesti sanottuna, jos hyväksyn tiedemiesten havainnot tosiksi, tai enemmän tai vähemmän tosiksi, ja jos ne sisältävät ainakin pienen osan totuutta, ja jos voin uskoa niihin, vaikkakin ilman varsinaisen järjellisen prosessin ymmärtämistä, saavun seuraavaan johtopäätökseen: jos

maailma on todellakin pyöreä ja sen ympäryys on tosiaankin neljäkymmentätuhatta ja seitsemänkymmentäneljä kilometriä, jos se oikeasti Pyörii/kiertää akselinsa ympäri kerran kahdessakymmenessäkolmessa tunnissa ja viidessäkymmenessäkuudessa minuutissa, kuten väite käy, niin minä liikun, juuri nyt, itäiseen suuntaan tuhannen kuudensadan ja seisemänkymmenen-melkein-kahden kilometrin tuntivauhtia. Mutta näyttää kuitenkin siltä kuin olisin vakaasti paikallani. Väitetään – he väittävät, ja minä väitän uskovani heitä – että Maa suorittaa yhden kierroksen Auringon ympäri joka kolmas sadas kuudeskymmenes viides päivä, joka tarkoittaa yhdeksänsataa neljäkymmentä miljoonaa neljäsataa ja kuusikymmentäyhdeksän tuhatta kolmesataa ja seitsemänkymmentä kilometriä pitkää rataa joka taas tarkoittaa kahden miljoonan viidensadan ja seitsemänkymmenen tuhannen, kahdeksansadan kuudenkymmenenkolmen kilometrin tuntinopeutta, joka tulisi lisätä edelliseen lukuun. Joten näyttää siltä, että liikun, juuri tällä hetkellä, ilman minkäänlaista vaivaa, kahden miljoonan viidensadan seitsemänkymmenenkuuden tuhannen, viidensadan kolmenkymmenenneljän kilometrin tuntinopeudella. Olen taipuvainen uskomaan tätä. Minulla ei ole minkäänlaisia todisteita tästä, lukuun ottamatta vankkumatonta uskoani Antiikin tietäjiin, vaikka en näitä täysin ymmärrä, mutta uskon kuitenkin, kuten myös Uuden Ajan tietäjiin. Täten, olettaen etten ole laiminlyönyt mitään sääntöä, ja niin pitkälti kuin mikäänyleisimmistä laeista ei ole jäänyt huomioimatta, ja ottaen huomioon kaikki faktat, jos päättäisin hypätä ilmaan ja Maa jatkaisi radallaan avaruudessa, jos hyppäisin ilmaan ja jäisin sinne vain kahdeksi sekunniksi, minun pitäisi laskeutua, kun putoan takaisin, tuhat neljäsataa kilometriä täältä, jonnekin avaruuteen; Maa rientäisi minusta pois päin huimaavaa vauhtia, se olisi paennut minulta ja minä olisin paennut Maasta. Ei ole syytä, miksi tämä ei toimisi; laskelmat ovat oikeat, tiedemiehet ovat oikeassa. Mikä minua huolestuttaa, on se, ettei kukaan, sikäli kuin tiedän, ole koskaan ajatellut yrittää tätä ennen minua. Ehkäpä he olivat liian kiintyneitä Maahan; eihän kukaan halua joutua eksyksiin ties minne, jonnekin avaruuteen; ehkäpä tämän planeetan asukkaat pitävät kiinni maankamarasta kynsin hampain, päästämättä irti, jottei se päästäisi heistä irti. He ajattelevat, että heidän suhteensa tähän planeettaan on irrottamaton, niinkuin iilimato saattaa tuntea lepäävänsä ihon kantamana, vaikka päästäessään kitansa irti se katkaisisi suhteen, ja lennättäisi itsensä vapaaseen avaruuteen. Haluaisin Maan kiertävän vieläkin nopeammin; se tuntuu hieman heikolta, hitaalta, siltä puuttuu energiaa.

Mutta kai jostain on aloitettava; kun olen ilmassa, parin miljoonan kilometrin päässä täältä, tulee kaikki olemaan paremmin. Joten liu'un pois.

Toivottavasti en näytä huonoa esimerkkiä. Olisi kauheata, jos planeetta jätettäisiin autioksi ja vielä kauheampaa jos avaruus täyttyisi ihmisistä. Joka tapauksessa, nyt tai ei koskaan; minulla ei ole mitään menetettävää. Kaksi sekuntia ilmassa ja kaikki muuttuu paremmaksi. Luulen että se onnistuu. Uskon tiedemiehiä, minulla on luottamusta. Toivottavasti en unohtanut jotakin lakia. Katsotaan.

Lähtee juoksuun, hyppää ja katoaa avaruuteen.

Kohtaus 18: Al-‘îd ac-çaghîr

- Mathilde** puetko kenkiäsi, Adrien?
- Adrien** Olet kääntänyt kaikki kaupungin asukkaat minua vastaan, minulla ei ole ainuttakaan ystävää jäljellä ja poikani makaa jossakin puolikuolleenana; ei minulla ole enää mitään tehtävää täällä.
- Mathilde** Ystävien kanssa riiteleminen on hyväksi; sitä pitäisi harrastaa joka seisemäs vuosi. Et voi viettää koko elämäsi koulukavereiden kanssa. Ja minne edes olet menossa?
- Adrien** Algeriaan.
- Mathilde** Algeriaan – olet tullut hulluksi.
- Adrien** No sinä pakenit sinne etkö paennutkin? Minne muualle ehdottaisit? En tunne mitään muuta paikkaa kuin tämän kaupungin. En ole koskaan ollut muualla. Jopa armeijan ajan olin täällä, kiitos lättäjalkojeni – ja silloinkin palasin kotiin joka yöksi.
- Mathilde** On Monaco, Andorra, Geneve; rikkaiden turvapaikat, ainoat paikat, missä todella kannattaa asua. Sellaisissa paikoissa, kaikki naapurisi ovat rikkaita, sodat eivät kosketa heitä, eikä siellä ole

lapsia – tai heidät on siirretty pois näkyvistä lapsenhoitajan vastuulle. Jossa sinua ympäröivät ihmiset ovat täysin steriilejä, vanhoja, tyytyväisiä, missä kukaan ei vaivaa sinua. – miksi kaikki haikailevat nuoruuden perään? Idioottimaista.

Adrien

hyvähän sinun on sanoa, mutta kuulostaa kovin kalliilta. Tehdäs ei ole enää arvokas, ja pelkään, että saan siitä huonon hinnan. Olen antanut sen rapistua ja se on sinun syytäsi: olet korvauksen minulle velkaa, maksa takaisin, Mathilde. Maksa minulle siitä, ja kaikesta, jonka olen talossa korjannut, ja katoan Tahitille.

Mathilde

Olet järjiltäsi, Adrien. Ei penniäkään. Korjaa vain luusi Algeriaan. Siellä on ihanaa.

Adrien

miksi lähdit sitten, jos siellä kerran oli niin ihanaa? Vain ärsyttääksesi minua?

Mathilde

Olin kyllästynyt. Kun jokin on ihanaa, kyllästyn. Tuntemani maailma ei ole ihana.

Adrien

Eikö siellä riehunut sota, tai jotakin sellaista?

Mathilde

Miksi jauhaat jostakin sodasta, kun puhun todella tärkeistä asioista?

Maame Queuleu saapuu.

Maame Queuleu

Madame, Madame, tyttäresi fatima on sairastunut. Hän kaatui maahan kuin pyörremyrskyn maasta repimä puu. Hän voi hiki ja vääntelehtii eikä anna meidän koskea häneen.

Adrien

Avaa hänen kaulustaan; tuo järjetön vaatemäärä hänen päällään. Kenelle tahansa tulisi huono olo käärittynä niin lämpimästi keskellä kesää.

Maame Queuleu Hän ei anna, herra Adrien, hänen on kylmä. Hän värisee ja hänen hampaansa kalisevat; hän ei anna.

Mathilde Pakota hänet.

Maame Queuleu menee.

Adrien Vai kyllästyit Algeriaan, siskoni?

Mathilde Kyllästyin.

Adrien Koska ikävöit minua?

Mathilde Koska Ikävystyin, Adrien.

Adrien Minäkin kyllästyin

Mathilde Mutta oli sinun valintasi jäädä tänne. Miksi sinulla olisi tylsää?

Adrien Kyllästyin täällä.

Mathilde Sinulla oli poikasi.

Adrien Miten se muuttaa asiaa? Kyllästyin, täällä, ja poikani kanssa..

Maame Queuleu saapuu.

Maame Queuleu Mademe, Madame, mikä onnettomuus!

Mathilde Mikä nyt?

Maame Queuleu Tyttäresi oli raskaana, Madame, ja nyt – synnyttää. Mitä teen? Mitä pitäisi tehdä?

Mathilde Mene auttamaan häntä, vedä se ulos, leikkaa napanuora – etkö muka osaa tehdä kaikkea tuota, vai?

Maame Queuleu menee.

Adrien   vai niin; kyllä vaikuttaisi siltä kuin, viattomasta olemuksestaan huolimatta tyttäresi Fatima taitaa tietää yhtä jos muutakin elämästä.

Mathilde   ei olisi mitään tarvetta tietää, Adrien.

Adrien   sinähän sen parhaiten tietäisit, rakas siskoni.

Mathilde   Ole hiljaa. Minua ei huiputa kukaan Adrien, et voi lähteä. Jättäisitkö muka vaimo parkasi, naisesi, jalkavaimosi? Marthe parka, hän ei koskaan pärjännyt yksinään. Sitä paitsi; hän rakastaa sinua. Ei olekaan niin helppoa päästä eroon vaimosta, joka rakastaa sinua.

Adrien   Maame Queuleu pitää hänestä kyllä huolta. En joka tapauksessa vietä elämäni hoitaen juoppoa.

Mathilde   Marthe parka! Miehet ovat todellakin vain sikoja.

Adrien   Ja sillä aikaa tyttäresi – mikä hänen nimensä on taas? Caroline? – hänhän perii koko talon. Tyttäresi on viekas pikkupiru.

Mathilde   Naiset pystyvät vain paremmin sietämään onnettomuutta, ei kummempaa.

Adrien   Muiden onnettomuutta, niin, se on totta; he kukoistavat toisten onnettomuudesta. Itse asiassa alat itsekin taas sievistymään, Mathilde pikkusiskoni.

Mathilde   Joka tapauksessa, hän ei tule perimään mitään. Myyn koko roskan ja lähden.

Adrien   Ja minnepäin, siskoni?

Mathilde Mitä väliä sillä on sinulle, veli Adrien, mitä väliä sillä on? Kerro, Adrien.

Adrien Niin?

Mathilde Olenko todella niin sievä kuten sanoit? Vielä kaunis, tarkoitan? Hieman kaunis, ainakin?

Adrien Olet, Mathilde, kyllä olet.

Maame Queuleu saapuu.

Mathilde Mitä lisää tuot meille nyt, Maame Queuleu? Pystyisit ilmeelläsi pudottamaan lehdet puista.

Maame Queuleu Oi, Madame - Herra Adrien.

Adrien No rykäise pois. Eikö se lapsi tule ulos? Etkö pärjää? Soitanko lääkärin avuksi?

Maame Queuleu liian myöhäistä, herra Adrien. Kaikki meni hyvin.

Adrien No sitten?

Mathilde Onko se kuollut?

Maame Queuleu Ei, Madame, päinvastoin.

Mathilde Kuinka niin, päinvastoin? Se on elossa, sitten?

Maame Queuleu He ovat molemmat elossa, Madame, he ovat elossa: heitä on kaksi. Ja juuri ennenkuin hän meni tajuttomaksi, tyttäresi risti heidät ulkomaisilla nimillä.

Adrien Millä nimillä? Millä nimillä?

Maame Queuleu Remus, luulen, ja toisen oli – Romulus.

Mathilde Adrien, ärsytät minua taas. Heti kun päätän mennä, jättää tämän kaupungin, myydä ja jättää, sinä päätät tehdä täsmälleen samoin. Tiedän; olen vanhempi, mutta olen kyllästynyt siihen, että matkit kaikkea tekemääni.

Adrien Suonet anteeksi, Mathilde, suo anteeksi: olin jo pukemassa kenkiäni, eivätkä sinun laukkuusi ole vielä edes pakatut; kerroin jo sinulle lähteväni, ennen kuin sinä edes mainitsit asiasta. Minäkö? Matkisin sinua? En ole tyhmä. Olen aina käyttänyt oikein, enkä ole koskaan hyväksynyt puuhiasi. Olen aina ollut käytöstopojen puolella, Isän puolella.

Mathilde Niinpä tosiaan, Isän puolella, minua vastaan. Matkit häntä, olit hänen tottelelias koiransa. Hyväksyit sen, kun hän pakotti minut syömään polvillani, ja ivailit vielä kurjuudellani.

Adrien En koskaan ivailut, Mathilde, vannon että kasvoni ilmensivät kipuani.

Mathilde Ja nyt, kun Isä on kuollut, haluat imitoida minua. No se vain ei käy. Minä en ole sinun Iskäsi.

Adrien Jos päätän myydä tehtaan pois ja lähteä pois, niin sen minä tulen tekemään.

Mathilde No, selvä, sitten lähden minäkin. En näe mitään estettäkään sille.

Adrien Saat kunnon summan tästä talosta, pikkusisko.

Mathilde Kuten sinä tehtaastasi, pikkuveli.

Adrien En kovin paljoakaan, ei paljoakaan.

Mathilde Ei minullekaan tule suuria summia.

Maame Queuleu He ovat...he ovat...

Adrien No, herran tähden, kerro viimeinkin! He ovat -

Maame Queuleu - Mustia, herra Adrien, he ovat mustia kuin yö, ja heillä on kakkärät hiukset.

Menee itkien.

Mathilde kiirehdi, Adrien, herran tähden, kiirehdi. Sidot kengännauhojasi aina niin kauan.

Adrien Entä laukkusi, Mathilde?

Mathilde Ne ovat valmiina, vanhusparka, enhän niitä ehtinyt juuri avaamankaan. Pidä nyt kiirettä.

Adrien Tulen, tulen. Mutta miksi näin kiire, pikkusisko?

Mathilde En halua nähdä näiden tyttäreni lasten kasvavan. Nuo kaksi nuorukaista tulevat saamaan aikaan paljon hävitystä tässä pienessä kaupungissa, eikä siihen mene pitkää.

Adrien Kuvittelin, että halusit itse kylvätä tuhoa tänne, siskoni?

Mathilde Liian myöhäistä minulle; minun täytyy tyytyä haastamaan/kiusaamaan/kostamaan sinulle.

Adrien Älä taas aloita, Mathilde, ethän?

Mathilde Kutsuisitko tätä uudeksi aluksi, Adrien?

menevät.